

میثم عباسی داور دو جشنواره فیلم در ایتالیا و هند

میثم عباسی در تازه‌ترین حضور بین‌المللی خود به عنوان عضو هیئت داوران پنجمین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم رابینسون ایتالیا برگزیده شده است. این رویداد سینمایی یازدهم آوریل ۲۰۲۶ (بیست و دوم فروردین ۱۴۰۶) در شهر رم ایتالیا برگزار خواهد شد. عباسی همچنین داور دومین دوره جشنواره بین‌المللی فیلم جالگاون و ششمین جشنواره بین‌المللی فیلم ریلز هند است؛ جشنواره‌هایی که اول مارس ۲۰۲۶ (دهم اسفند ۱۴۰۴) و آوریل ۲۰۲۶ (بیست و هفتم فروردین ۱۴۰۵) در ایالت ماهاراشترا هند برگزار می‌شوند. این جشنواره‌ها بستری برای معرفی آثار مستقل و خلاقانه هستند. پیش از این، عباسی داور جشنواره مستند ژوهانسبورگ آفریقای جنوبی و جشنواره استعدادهای آسیایی هند نیز بوده است.

صباخبر

نمایش «بر فراز ابرها» در جشنواره لیسبون

انیمیشن «بر فراز ابرها» به کارگردانی مهدی برق‌زادگان کز به بخش مسابقه جشنواره بین‌المللی انیمیشن لیسبون در کشور پرتغال راه پیدا کرد. هدف از برگزاری این جشنواره نمایش بهترین تولیدات فیلم‌های انیمیشن از سراسر جهان است. این جشنواره که از مهمترین رویدادهای هنری در لیسبون پرتغال است هر سال در ماه مارس برگزار می‌شود. «بر فراز ابرها» توسط بخش بین‌الملل مرکز گسترش برای بیست و پنجمین دوره جشنواره انیمیشن لیسبون ارسال شده که از ۲۱ اسفند ماه جاری تا ۲ فروردین ماه ۱۴۰۵ برگزار می‌شود. «بر فراز ابرها» علاوه بر حضورهای متعدد داخلی و بین‌المللی جوایز مختلفی هم از جشنواره‌ها به دست آورده است.

مه‌ر

گفت‌وگوی صبا با مریم جلالی، پژوهشگر برگزیده هفتمین همایش مطالعات فیلم کوتاه تهران

فیلم کوتاه تجربی در گفتمان اقتباس غایب است

مهدیه مالکی

گفت‌وگو

سال‌هاست اقتباس در سینما با معیار «وفاداری» سنجیده می‌شود؛ معیاری که عمدتاً فیلم‌های بلند داستانی را در نظر دارد. اما تکلیف فیلم کوتاه تجربی چیست که تنها یک صحنه، یک نماد یا حال‌وهوایی از متن مبدأ را دستمایه خلق اثری مستقل می‌کند؟ مریم جلالی در مقاله «اقتباس‌های ریزمقیاس» یکی از ۶ مقاله برگزیده هفتمین همایش مطالعات فیلم کوتاه تهران تلاش کرده پاسخی نظری به این پرسش بدهد. گفت‌وگوی خبرنگار صبا با مریم جلالی را در ادامه می‌خوانید.

○ موضوع اصلی مقاله چیست و چه مسأله‌ای را بررسی کرده‌اید؟
موضوع اصلی معرفی و تبیین مفهوم پیشنهادی «اقتباس‌های ریزمقیاس» و بررسی کاربرد آن در فیلم کوتاه تجربی است. پژوهش به محدودیت‌های نظری حاکم بر گفتمان رایج اقتباس می‌پردازد؛ در رویکردهای کلاسیک، اقتباس عمدتاً بازتولید جامع یک متن مبدأ در قالب فیلم بلند است و معیار ارزیابی «وفاداری» است. اما فیلم‌های کوتاه تجربی اغلب تنها عناصر خرد متن را بازآفرینی می‌کنند. مقاله با تکیه بر نظریه «ترانزیت» ژرار ژنت و مفهوم «بیش‌متنیت»، چارچوبی برای تحلیل این شکل خاص از اقتباس فراهم می‌آورد و نشان می‌دهد وفاداری در اینجا نه به کل روایت، بلکه به بازنمایی خلاقانه یک صحنه، تم، نماد یا حال‌وهوا معطوف است.

○ چه کمبود یا آسیبی در حوزه سینما یا فیلم کوتاه مشاهده کردید؟
نظریات اقتباس غالباً بر فیلم‌های بلند داستانی و اقتباس‌های

صباخبر

کلان‌مقیاس از آثار ادبی بزرگ تمرکز دارند. فیلم کوتاه تجربی در گفتمان اقتباس غایب یا حاشیه‌راندیده شده است، در حالی که عرصه‌های فعال و خلاقانه است. همچنین معیار «وفاداری» آثار با رابطه آزاد یا تکه‌تکه با منبع را از دایره اقتباس خارج می‌کند. فقدان یک مفهوم تحلیلی برای توضیح فرایندهایی که فیلمساز تنها جزئی کوچک از متن مبدأ را بازآفرینی می‌کند احساس می‌شود؛ «اقتباس‌های ریزمقیاس» این خلأ را پر می‌کند.

○ مقاله به چه پرسش یا چالش مشخصی پاسخ می‌دهد؟

وقتی فیلمساز تجربی تنها یک عنصر خرد از متن مبدأ را بازآفرینی می‌کند، آیا هنوز می‌توان آن را «اقتباس» نامید؟ پاسخ مقاله با بهره‌گیری از ترانزیت و بیش‌متنیت ژنت و معرفی «اقتباس‌های ریزمقیاس» ارائه شده و تعریفی انعطاف‌پذیر از وفاداری ارائه می‌دهد.

○ دستاوردهای علمی مقاله چگونه می‌تواند بر تولید، اکران و تجربه مخاطب تأثیرگذار باشد؟

برای تولید، مفهوم اقتباس‌های ریزمقیاس الهام‌بخش است و

نشان می‌دهد اقتباس لزوماً بازتولید کل اثر نیست؛ یک صحنه، نماد یا حال‌وهوایی می‌تواند مستقل بازآفرینی شود. در نقد ارزیابی، چارچوب نظری مقاله ابزار مناسبی برای داوران و منتقدان فراهم می‌کند و برای مخاطب، آگاهی از این اقتباس‌ها تجربه تماشای چندلایه و معنادار ایجاد می‌کند.

○ مقاله در کجا منتشر شده است؟

این مقاله در پی فراخوان انجمن سینمای جوان نوشته و همراه با ۱۵ مقاله دیگر توسط انجمن سینمای جوانان ایران چاپ خواهد شد.

○ نکته مهم دیگر

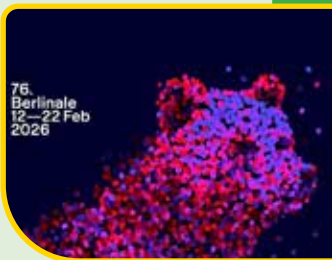
پارادایم رسانه‌ای کنونی با «سیالیت و پراکندگی فرمی» همراه است. اقتباس‌های ریزمقیاس بازتاب طبیعی نحوه تعامل ما با متون در فرهنگ دیجیتال هستند و فیلم کوتاه تجربی با فرم فشرده و آزمایشگرانه خود بستر ایده‌آلی برای آن است. تفاوت «همانگونگی» و «دگرگونگی» ژنت ابزار تحلیلی کارآمدی فراهم می‌کند که طیف بازآفرینی‌های نزدیک به اصل تا دگرپس‌های بنیادین را توضیح می‌دهد و از ساده‌سازی‌های دوگانه وفادار/ناوفادار فاصله می‌گیرد.

«دختران غمگین» برنده خرس بلورین برلین شد

فیلم «دختران غمگین»، نخستین ساخته بلند فرندا تووار، کارگردان مکزیکی، موفق شد خرس بلورین بهترین فیلم بخش «نسل +۱۴» جشنواره بین‌المللی فیلم برلین را دریافت کند. این جایزه هم‌زمان از سوی داوران بین‌المللی و هیئت داوران نوجوان آن به بخش اثر اعطا شد. بخش «نسل» جشنواره برلین به آثاری اختصاص دارد که مخاطبان نوجوان و جوان را هدف قرار می‌دهند. فیلم داستان دو دختر ۱۶ ساله، پائولا و ماسترا، را روایت می‌کند که هر دو شناگر حرفه‌ای هستند و برای حضور در رقابت‌های قهرمانی جوانان تمرین می‌کنند. هیأت داوران بین‌المللی در بیانیه خود با اشاره به «تصاویر استعاری و شاعرانه و بازی‌های درخشان بازیگران اصلی این فیلم» اعلام کرد فیلم با ترکیبی از طنز، اندوه و واقع‌گرایی تأثیر عمیقی بر آنان گذاشته است. همچنین تقدیر ویژه هیئت داوران به فیلم فانتزی «ماتاپانکی» ساخته دیه‌گو فونتنس از شیلی و فیلم «خاطرات یک پنجره» ساخته سینماگران ایرانی مهرانه سلیمان و امین پاک‌پرور اعطا شد.

ایستا

دیدار جنجالی مل گیسون با اسقف تکفیر شده

دیدار مل گیسون با کارلو ماریا ویگانو، اسقف اعظم تکفیر شده، جنجال رسانه‌ای پیرامون «رستاخیز مسیح» (قسمت دوم درام تاریخی «مصائب مسیح») به پا کرده است. گیسون دلیل ملاقات را مشاوره درباره فیلم تازه خود اعلام کرده و تأکید کرده قصد اهانت به پیروان کلیسا را نداشته است. فیلم هم‌اکنون در لوکیشن‌های سنتی ایتالیا در حال فیلمبرداری است و رسانه‌های داخلی توجه ویژه‌ای به آن نشان داده‌اند. رسانه‌های ایتالیایی دیدار گیسون و ویگانو را گامی خصمانه علیه واتیکان دانسته‌اند و معتقدند او باید با اسقف‌های اعظم داخل واتیکان مشورت می‌کرد. ویگانو، پیش از تکفیر در ۲۰۲۴، پاپ فرانسیس را «خدمتکار شیطان» خوانده بود و از طرفداران سرسخت دونالد ترامپ است. برخی رسانه‌ها نیز می‌گویند اقدام گیسون بیشتر جنجال آفرینی رسانه‌ای است تا جلب توجه به فیلم جدید. فیلم اصلی «مصائب مسیح» (۲۰۰۴) با بودجه ۳۰ میلیون دلاری ساخته شد و فروش جهانی ۶۱۲ میلیون دلاری داشت و در سینماهای ایران نیز اکران شد.

صباخبر

«عشق سگی» دوباره زنده شد

الخاندرو گونسالس اینیاریتو با برگزاری نمایشگاهی فراگیر در موزه هنر لس‌آنجلس، بیست‌وپنجمین سالگرد فیلم معروف «عشق سگی» را جشن می‌گیرد. موزه هنر لس‌آنجلس هفته میزبان افتتاح نمایشگاه «عشق سگی: یک چیدمان سینمایی از الخاندرو گونسالس اینیاریتو» است؛ تجربه‌ای چندحسی که میراث نخستین فیلم بلند این کارگردان در سال ۲۰۰۰ میلادی را بازآفرینی می‌کند. این چیدمان شامل تصاویر دیده‌نشده‌ای است که در زمان تدوین حذف شده و برای یک ربع قرن در بایگانی باقی مانده بودند. اینیاریتو آن‌ها را «جفت جنین» نامید و گفت مواد خام منبع حیات فیلم ۲۵ ساله بوده‌اند که اکنون با دی‌ان‌ای تازه دوباره زنده شده‌اند. بازدیدکنندگان وارد فضایی صنعتی و کم‌نور می‌شوند که شبیه منظره‌ای رؤیایگونه است. نقطه اوج هزارتو به صحنه تصادف مرکزی فیلم اختصاص دارد؛ سکانسی که در یک برداشت واحد و با استفاده از ۹ دوربین فیلم‌برداری شده بود. هم‌زمان کتاب یادبود ۲۵ سالگی فیلم با استوری‌بوردها، یادداشت‌ها و عکس‌های منتشر نشده منتشر شد.

ایستا